

Unionens politiska riktlinjer –

Utveckla den svenska partsmodellen

Det här är Unionens syn på den svenska partsmodellen:

Villkoren på arbetsmarknaden blir bäst om fack och arbetsgivare själva tar ansvaret för dem. Det gör vi genom kollektivavtal. Politikerna ska ordna grundläggande regler men låta parterna forma villkoren för olika sektorer, branscher och grupper. Parterna ska genom förhandlingar se till att löneutvecklingen blir bra för anställda, företag och för samhällsekonomin. Vår svenska partsmodell underlättar företagets utveckling och gynnar tillväxten. Politikerna ska stå för bra trygghetssystem i samhället och ha aktiv politik för arbetsmarknaden och näringslivets utveckling.

Den svenska partsmodellens grunder måste stärkas. Därför ska Unionen arbeta för att

- **höja den fackliga organisationsgraden**
- **öka antalet klubbar och förhandlande arbetsplatsombud**
- **fler företag ska omfattas av kollektivavtal.**

Den svenska partsmodellen måste både stärkas och utvecklas. Unionen vill utveckla partsmodellen genom åtgärder inom sju områden.

1. Öka kunskapen om partsmodellen

Unionen vill ha

- partsgemensamt arbete för att öka organisationsgraden både bland anställda och arbetsgivare
- bred information, utbildning och opinionsbildning i arbetslivet om partsmodellen och kollektivavtalen
- information i skolorna, i samverkan med andra fackliga organisationer och om möjligt även partsgemensamt, om hur arbetsmarknaden fungerar med parter och kollektivavtal.

2. Stärk kollektivavtalens ställning

Unionen vill ha

- partsgemensamt arbete för ökad kollektivavtalsäckning
- fler kollektivavtal som tar hänsyn till om det finns facklig part på arbetsplatsen eller ej.

3. Öka möjligheterna till kollektivavtal i mindre företag och unga branscher

För att öka avtalstäckningen ska Unionen

- se över vilka avtal som obligatoriskt bör ingå i hängavtalspaketet
- utveckla möjligheter till ”start-avtal” med de viktigaste avtalen som sedan under angiven tid för arbetsgivaren successivt kompletteras med resterande avtal
- göra utformning och paketering av kollektivavtalen enklare och mer tilltalande.

4. Stärk fotfästet på arbetsmarknaden

För att underlätta för yngre, utlandsfödda m fl på arbetsmarknaden vill Unionen ha

- avtal om praktik- och inskolningsplatser för både studerande och arbetslösa
- validering och certifiering av utländska utbildningar
- facklig medverkan i rekryteringar.

5. Stärkt kompetens, ökad rörlighet och tryggad anställning

För att stärka kompetensutvecklingen, anställningstryggheten och företagens utvecklingsmöjligheter vill Unionen ha

- kompetensförsäkring och/eller kompetenskonton
- avtal som ger anställda ökade möjligheter att pröva annat arbete inom eller utom företaget, genom t ex ”omställningsplats” eller genom att ”provsluta”
- lokala avtal om inflytande och kompetensutveckling som efter klubbens godkännande kan ge arbetsgivaren utökade möjligheter till kompetensbaserad turordning
- omställningsstöd även för visstidsanställda.

6. De svenska parterna måste utveckla mer samsyn om gränsöverskridande avtal

För att behålla och utveckla den svenska partsmodellen i förhållande till utvecklingen inom EU vill Unionen att

- arbetsrättsliga former och ramverk utvecklas som tar hänsyn till både fackliga intressen och näringslivets behov
- förutsättningarna för gränsöverskridande kollektivavtal utvecklas i dialog mellan parterna som en del av den svenska partsmodellen
- utvecklingen mot gränsöverskridande avtal sker så att hög organisationsgrad på båda sidor och hög kollektivavtalstäckning bibehålls.

7. Stärk parternas ansvar för att träffa avtal

Unionen ska arbeta för att

- avtal liknande Industriavtalet träffas på ytterligare områden
- pendeldom analyseras som ett avtalsreglerat alternativ på områden där det kan vara lämpligt.